

Liiklusseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Seaduse eesmärk ja sissejuhatus

Liiklusseaduse muutmise seaduse eelnõu eesmärk on suurendada jalgrattaga, pisimopeediga ja kergliikuriga liiklejate liiklusohutust, kehtestades jalgratturikiivri ühetaolise kandmise kohustuse kõigile jalgrattaga sõitjatele, pisimopeediga sõitjatele ja kergliikurijuhtidele sõltumata nende vanusest.

Eelnõu kohaselt muudetakse liiklusseaduse § 30 lõiget 6 ja § 31 lõiget 3. Muudatusega kaotatakse nimetatud liiklejate puhul vanusepiirang, millest alates on kiivri kandmine kohustuslik. Edaspidi peab kiivrit kandma iga jalgrattaga ja pisimopeediga sõitja ning iga kergliikurijuht.

Liikluses on jalgratturid, pisimopeedijuhid ja kergliikurijuhid võrreldes mootorsõidukites viibijatega haavatavamad liiklejad. Neil on palju suurem kukkumise tõenäosus ning kokkupõrke või kukkumise korral puudub neil sõiduki kere pakutav kaitse ning eriti rasked võivad olla peavigastused.

Kehtiva liiklusseaduse kohaselt on jalgratturikiivri kandmine jalgrattaga, pisimopeediga ja kergliikuriga liiklemisel kohustuslik alla 16-aastastele. Täiskasvanud liiklejatele on kiivri kasutamine üldjuhul soovituslik. Transpordiamet soovitab ka täiskasvanud jalgratturitel ja kergliikurijuhtidel siiski kiivrit kanda.

Liiklusõnnetuse risk ei kao ega vähene inimese 16-aastaseks saamisel. Täiskasvanud jalgratturi, pisimopeedijuhi või kergliikurijuhi kukkumisel või kokkupõrkes võib tagajärjeks samuti olla raske peavigastus. Seetõttu ei ole üksnes vanusest lähtuv eristus liiklusohutuse seisukohalt põhjendatud.

Eelnõu eesmärk on kujundada selge ja ühetaoline liiklusreegel, mille kohaselt on jalgratturikiivri kandmine kohustuslik kõigile jalgrattaga sõitjatele, pisimopeediga sõitjatele ja kergliikurijuhtidele. Ühetaoline nõue muudab liiklusreegli lihtsamini mõistetavaks ning vähendab olukordi, kus samalaadse liiklusõnnetuse korral sõltub kiivrikohustus üksnes liikleja vanusest.

2. Eelnõu sisu

Käesoleva eelnõu paragrahvi 1 punktiga 1 muudetakse Liiklusseaduse paragrahvi 30 lõiget 6 ja sätestatakse, et teel jalgrattaga, kergliikuriga ja pisimopeediga sõitmisel peab iga sõitja kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.

Käesoleva eelnõu paragrahvi 1 punktiga 2 muudetakse Liiklusseaduse paragrahvi 31 lõiget 3 ja sätestatakse, et teel jalgrattaga, kergliikuriga ja pisimopeediga sõites peab iga juht kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Seaduse mõjud

Eelnõu peamine mõju on liiklusohutuse paranemine.

Kiivri kasutamine aitab vähendada jalgratturite ja teiste kahe rattaliste ning kergliikuritega liiklejate peavigastuste riski ja vigastuste raskust liiklusõnnetuse või kukkumise korral.

Eelnõu mõju avaldub eelkõige selles, et suureneb nende liiklejate osakaal, kes kasutavad liiklemisel kiivrit. Eriti oluline on see kergliikurite puhul, mille kasutamine on muutunud igapäevaseks liikumisviisiks. Transpordiamet käsitleb näiteks elektritõukeratast kergliikurina ning soovib selle kasutamisel kiivrit kanda ka täiskasvanutel.

Muudatus vähendab liiklusõnnetustega kaasnevate peavigastuste arvu ja raskusastet ning seeläbi vähendab ka tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemile tekkivat koormust.

Eelnõul võib olla ka väike majanduslik mõju liiklejatele, kellel ei ole seni kiivrit olnud. Nimetatud isikud peavad seaduse jõustumisel soetama nõuetekohase kiivri. Tegemist on siiski ühekordse ja liiklusohutuse seisukohalt põhjendatud kuluga.

Riigile ja kohalikele omavalitsustele ei kaasne eelnõuga otsest olulist täiendavat kulu. Pikemas perspektiivis võib peavigastuste vähenemine vähendada õnnetustega seotud tervishoiu- ja sotsiaalkulusid.

Eelnõu võib avaldada positiivset mõju ka liikluskultuurile, kujundades kiivri kasutamisest tavapärase ja kõigile liiklejatele kehtiva ohutuskäitumise.

5. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud ja tulud

Käesoleva seaduse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarve kulusid ega ka tulusid.

6. Seaduse kooskõla Euroopa Liidu õigusega

Käesolev eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

7. Rakendusaktid

Käesoleva seaduse rakendamiseks ei ole vaja kehtestada täiendavaid õigusakte.

8. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras.

Priit Sibul 